No. 2100 Zaterdag 5 April 1924. 41ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.—, bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Curaçaosche Begrooting

VAN 1924

in de 2e Kamer.

VOORLOOPIG VERSLAG.

Algemeene beschcuwingen.

Regeeringsbeleid; economische toestand.

Ten aanzien van de op bladz. 4 van de Memorie van Toelichting, sub art. 147, genoemden maatregel betreffende het begrootingsbeheer werden dezelfde opmerkingen gemaakt als bij den soortgelijken maatregel, welke getroffen is ten aanzien van de Surinaamsche begrooting. De Commissie van Rapporteurs veroorlooft zich te dezen opzichte naar het mede door haar uitgebrachte Voorloopig Verslag over die begrooting te verwijzen.

Eenige leden merkten op, dat, nu de financieele vooruitzichten ten aanzien van Curaçao eenigszins gunstiger worden, de fout, dat op deze begrooting ook uitgaven, welke op een kapitaalrekening thuis behooren, onder de gewone uitgaven worden gebracht, aan beteekenis gaat missen. In verband daarmede drongen zij er met klem op aan, dat in dat systeem spoedig wijziging zal worden gebracht.

Verscheidene leden hadden uit de begrooting en de daarbij behoorende stukken den indruk gekregen, dat er wel — en niet zonder [illegible] gestreefd wordt [illegible] inkomsten en beperking van uitgaven, doch dat er van Overheidswege betrekkelijk weinig gedaan wordt ter bevordering van de economische ontwikkeling en tot verheffing van het welvaartspeil van de kolonie. De bezuiniging wordt voor een niet gering deel verkregen door het uitstellen van noodzakelijke uitgaven, hetgeen op den duur tot een zeer onbevredigend resultaat, tot verhooging van uitgaven in plaats van tot besparing zal leiden. Alleen de bevordering van de totstandkoming van een gezonden economischen toestand kan tot een reëele en blijvende bezuiniging voeren. Weliswaar is de laatste jaren in den economischen toestand van het eiland Curaçao vooruitgang te bespeuren, doch op de kleinere eilanden is hiervan over het algemeen allerminst sprake en de bevolking dezer eilanden verkeert voor het overgroote deel in uiterst ongunstige levensomstandigheden.

Gevraagd werd in dit verband, welke maatregelen van Gouvernementswege zijn genomen tot het tegengaan van de nog altijd zeer omvangrijke tijdelijke emigratie van een groot deel der bevolking van verschillende eilanden, welke zoowel in moreel en hygiënisch als in economisch opzicht zeer schadelijke gevolgen heeft.

Ook werd gevraagd, in hoeverre uitvoering is gegeven aan het plan-HELFRICH in zake de ontwikkeling van den kleinen landbouw in de kolonie. Waren — vroeg men — de resultaten zóó teleurstellend, dat van verdere uitvoering moest worden afgezien?

Voorts zou men gaarne vernemen, welke de resultaten zijn van het onderzoek, ingesteld naar de beteekenis uit een bedrijfsoogpunt van het procédé-GOUDSWAARD tot bereiding van aloïne.

Opgemerkt werd, dat de Curaçaosche bevolking, die het overgroote deel van hare noodzakelijkste levensbehoeften uit Amerika betrekt, zeer lijdt onder den onvasten stand van den gulden tegenover den dollar.

Sommige leden meenden te moeten aandringen op grootere continuïteit in de leiding van ondernemingen van economischen aard. Naar deze leden hadden vernomen, komt het meer dan eens voor, dat ambtenaren verplaatst worden, wanneer de onder hun leiding ondernomen werken slechts ten halve [illegible] dikwijls ten onrechte, op rekening van de betrokken ambtenaren wordt gebracht. Meer vastheid van lijn in dezen werd zeer gewenscht geacht.

Haven van Willemstad; straten aldaar.

In de vergadering der Kamer van 7 Februari 1923 (*Handelingen* Tweede Kamer 1922—1923, blz. 1440) deelde de Minister in antwoord op desbetreffende opmerkingen van het lid der Kamer den heer IJZERMAN mede, dat het hem niet onbekend was, dat de haven van Willemstad nog in verschillende opzichten verbetering behoefde en dat hij niet zou nalaten de aandacht van den Gouverneur nog eens op dit onderwerp te vestigen. Gaarne zouden eenige leden vernemen, of de te dezer zake door den Minister gedane stappen reeds eenig resultaat hebben gehad en, zoo ja, welke verbeteringen daar zijn aangebracht.

Zeer werd voorts geklaagd over den toestand van de straten te Willemstad. Op verbetering werd aangedrongen.

Onderwijs.

Aangedrongen werd op verbetering van het onderwijs, vooral te verkrijgen door voorziening in de behoefte aan geschikte leerkrachten. Blijkens het laatst verschenen Koloniaal Verslag was in het verslagjaar aan de openbare scholen een deel der leerkrachten niet bevoegd voor verschillende door hen in de hoogere klassen onderwezen vakken, terwijl een ander deel de geschiktheid tot het geven van dat onderwijs miste en moesten op de bijzondere scholen vaak kweekelingen met de geheel zelfstandige leiding van klassen belast worden.

Eenige leden vonden in deze opmerking aanleiding er op te wijzen, dat in Curaçao zich het te betreuren verschijnsel voordoet, dat er een toenemend gebrek bestaat aan Nederlandsche onderwijzers, zoodat men steeds meer aangewezen is op binnenlandsche krachten, hetgeen allerminst in het belang van het onderwijs is te achten. De leden, hier aan het woord, waren van oordeel, dat dit een gevolg is van het feit, dat de salarissen te laag en over het algemeen de arbeidsvoorwaarden te ongunstig zijn. Op zijn beurt moet dit, naar men meende, [illegible] stelling van het [illegible] met het bijzonder onderwijs. Deze gelijkstelling toch heeft gemaakt, dat de voor onderwijs beschikbare gelden voor een groot deel aan subsidies voor het bijzonder onderwijs worden besteed, hetgeen aan het openbaar onderwijs ten nadeel komt. Men achtte het onjuist, dat het openbaar onderwijs door deze gelijkstelling in het gedrang zou komen en meende op verhooging van de bezoldiging van de openbare onderwijzers te moeten aandringen.

Deze laatste beschouwing bleef niet zonder tegenspraak. Verscheidene andere leden toch achtten de gevolgde redeneering te eenenmale onjuist, wijl voor de salarieering van de openbare onderwijzer een vaste regeling bestaat en er dus geen sprake kan zijn van drukking van de bezoldiging van de openbare onderwijzers, tengevolge van het feit, dat voor het onderwijs bestemde gelden thans over het openbare en het bijzondere onderwijs zouden moeten worden verdeeld.

Dezelfde leden zagen in de meergenoemde beschouwing een poging om het openbare onderwijs te bevoordeelen en aldus voor een deel de financieele gelijkstelling te niet te doen. [illegible] meenden hiertegen te moeten protesteeren en den wensch te moeten uitspreken, dat de [illegible] stelling krachtig zal handhaven.

Strafstelsel; gevangenis op St. Martin.

Opgemerkt werd, dat de resultaten van het in de kolonie toegepaste strafstelsel blijkens het bijzonder hooge percentage van de recidive zeer ongunstig zijn.

De aandacht van de Regeering werd gevraagd voor en inlichtingen werden verzocht over de ontstellende mededeelingen omtrent de inrichting van de gevangenis op St. Martin en de behandeling van de gevangenen aldaar, voorkomende in de *„Voz di Pueblo"* van 22 Juni jl.

Reorganisatie van de politie.

Gevraagd werd of en zoo ja, welke maatregelen genomen zijn of zullen worden om te komen tot een algeheele reorganisatie van de politie. Sinds geruimen tijd bevat het Koloniaal Verslag telkenjare opnieuw ernstige klachten over het steeds dalende peil der politiedienaren. Vooral na de gebeurtenissen van 17 Juli 1922 moeten, naar men meende, de autoriteiten in Curaçao en in Nederland wel meer dan ooit overtuigd zijn van de urgentie eener grondige reorganisatie van het politiewezen in de kolonie.

Rechtspositie der ambtenaren.

Gevraagd werd, hoe het staat met de vrijheid van meeningsuiting van de ambtenaren op Curaçao. Naar men meende, geeft een circulaire van den Gouverneur van 5 November 1923 tot eenige bezorgdheid in dit opzicht aanleiding.

Verbetering van de scheepvaartwetgeving.

Aangedrongen werd op verbetering van de scheepvaartwetgeving, welke in menig opzicht zeer achterlijk is.

Watervoorziening.

Gevraagd werd, of uit den aankoop door het Gouvernement van de plan-

Curaçaosche Ditjes en Datjes.

Had nog nooit 'n voet gezet in de gerechtszaal van ons Willemstadsch stadhuis, schoon de Curaçaosche zon me reeds meer dan 'n kwart eeuw roostert.

Woensdag 26 Maart 8.47 A. M. overschreed ik voor 't eerst deez [illegible] drempel.

[illegible] meegevallen is 't me niet, ik [illegible] uit aesthetisch oogpunt.

[illegible] vind, om maar iets te noemen, diezelfde zaal in 't justitiepaleis te Brussel wel zoo mooi.

't Zaaltje was witter dan wit gewit, en 't houtwerk zat keurig in de verf. Op groen [illegible] afhangend tafelkleed geen stofje te bekennen, zelfs 't waterglas op advocaten-katheder glom als 'n spiegel, maar ondanks al die nettigheid, kon me die *templum justitiae* maar niet imponeeren.

't Eenige wat 'n beetje fleurigheid bracht in al die wittigheid, was 't veelkleurig publiek, kop aan kop, achter 't tribune-hekje.

Zou gaarne op de Curaçaosche begrooting van 1925 'n simpel 10 × 3 voet perstafeltje zien staan, want tot nu toe behoort zoo'n noodzakelijk meubel nog niet tot den inboedel van dat witte zaaltje.

De persmuskieten konden neerstrijken op de langs den muur gespijkerde getuigenbank, en stenographeeren op hun rechterknie, wat als 't wat lang duurt, 'n akelig-rugpijn-verwekkende pose is.

Maar toen op slag van negen, nog meer verslaggevers aanrukten, één zelfs gewapend met 'n portefeuille, toen werd er dra 'n tafeltje aangezeuld, en plof gedeponeerd in 't warmste [illegible] met [illegible] gezicht op togaruggen van drie heeren, die achter dat stofvrij groen tafelkleed hadden plaats genomen.

Toen klopte de president Mr. POLVLIET met 'n hamer en 'n meneer met 'n oranje-lint verkondigde met luide stem den volke, dat de zaak *Amigoe di Curaçao—Pellicer*" zou aanvangen.

En dra kwam de beklaagde binnengestapt rustig en kalm, ietwat bleek om zijn geprononceerden Romeinschen neus, gehuld in ze'n smetloos wit Dominicanen-habijt.

Mag ik hier eventjes vastleggen, dat ik mij zeer goed bewust ben, dat al dit rumor-in-casa voor een groot deel te wijten is, aan mijn Amigoe-artikel van 2 Febr. l.l.

Die geïncrimineerde uitdrukking komt daarin ook voor, met dien verstande echter, dat ik die ongelukkige wezens in 't algemeen signaleerde, terwijl de Amigoe-redacteur stipuleert, kijk, daar heb je nu zoo'n creatuur, waar Jan Paul 't over had, en dat scheen zoo iets van *„lèse-majesté"* te zijn.

Veel is er in dit geruchtmakend zaakje, wat me mysterieus toeschijnt. B. v.

Dat mensch heet doodgewoon Juffrouw Franciscus, is misschien nog wel geparenteerd aan een der talrijke families Franciscus, die in onze benedendistricten wonen, maar heeft de air en arrogantie zich 'n barones te noemen.

Mag dat?

Als hier 'n sjappie van de kust komt aangespoeld, 'n soutane AANtrekt, en zich franduleus voor priester uitgeeft, dan wordt ie door de politie opgesloten. Uitstekend!

Maar als zoo'n geblanket juffie hier op een of andere dies ater komt aangezet, haar japon UITtrekt, zich frauduleus voor barones uitgeeft, en daarenboven publiek 'n dansnummer debiteert, nog viezer dan de door onze wet verboden tamboerdans, dan slaat de politie voor haar aan, als ze met 'n japonnetje aan uit 't artistendeurtje komt.

En weet ge, waar ik heelemaal niet bij kan, en wat toch, helaas, zoo intreurig waar is, dat er bij die funeste voorstelling dames tegenwoordig waren, ladies, ja zelfs moeders met hun jonge dochters, die zonder blozen luide toejuichten die monsterachtige excessen van haar eigen sexe.

Onze Curaçaosche dames waren vroeger bekend — of 't nog zoo is, weet ik niet — om hun elegant sierlijk rhythmisch dansen. Hollandsche zee-officieren, vaak door haar uitgelachen, om hun kuitenflikkerig gehuppel, hebben me dit wel 'ns verteld.

Maar laat nu de Curaçaosche prima inter pares op dat gebied, in zoo'n Juffrouw Franciscus-costume 's op 'n balavond ten Uwent verschijnen, dan weet ik zeker, dat al was 't maar alleen ten respecte van uw vrouw en dochters, je ze met 'n vaartje de deur zoudt wijzen.

En in *Salon Habana* juich je zulk 'n schaamteloos optreden toe, met daverend handgeklap. Kan 't inconsequenter?

Toe, neen, praat me nu niet van kunst.

Wil ik U 's wat zeggen?

Als dat juffie in 'n fatsoenlijk bal- of danstoilet was verschenen, dan was bijna onfeilbaar zeker haar bezoek aan Willemstad, 'n finantieel débâcle geweest.

't Succes van haar vertooning zat 'm voornamelijk in 't negatieve, niet in 't positieve. U begrijpt me, niet waar?

Voornamelijk. Want dat in-vieze wat ze dorst te praesteeren in Willemstad voor de Curaçaoënaars, heeft ze niet mogen of durven praesteeren voor de Hollanders op de *Isla*, waar ze de meest stootende passage heeft weg gelaten. Wat te denken geeft, nu juist niet ten voordeele van de Curaçaosche élite.

Dat de autoriteiten van Colombia de uitvoering van die Salome-dans door die juf hebben verboden, strekt hun tot eer; dat de Curaçaosche autoriteiten dit niet hebben verboden, strekt hun tot .... — vul U zelf die zin maar verder aan, please.

Mijn lezers kennen me nu zoo langzamerhand genoegzaam, om te weten, dat het heelemaal mijn gewoonte niet is, 'n blad voor den mond te nemen, ik zeg precies zooals ik 't meen.

En of men dat nu apprecieert of niet, laat me koud, maar zoo ben ik nu eenmaal.

Welnu, ik vraag u nu in gemoede recht op den man af: was de strekking dier passieuse danserij er op berekend 't publiek op te voeren tot iets hoogers, tot iets verhevens, tot iets edel-subliems, wat de *ware* kunst is, of om neer te halen tot 'n lager niveau in 't moeras van onreine lusten, om passies op te wekken, 'n fatsoenlijk mensch onwaardig.

Bewezen 't 1e geval, was 't Amigoe artikel fout. Bewezen t' 2e geval, was spreken zooals de Redactie gedaan heeft, plicht, dure plicht.

En hij heeft gesproken, heeft met

tage „Hato" in het belang van de watervoorziening moet worden afgeleid, dat is afgezien van de uitvoering van het plan-WEYS betreffende deze voorziening. Indien dit het geval is, zou men gaarne vernemen, welke redenen hiertoe hebben geleid.

Gedistilleerdaccijns.

Sommige leden stelden de vraag, of de hooge gedistilleerd-accijns, welke in de kolonie wordt geheven, niet leidt tot uitgebreiden smokkelhandel en tot veelvuldig gebruik van schadelijke alcoholhoudende dranken.

Artikelen.

Art. 30. De vermindering van dit artikel met f 3700 werd zeer bedenkelijk geacht. Men meende, dat de raming van het aantal verwaarloosde kinderen, dat zal worden opgenomen, aan den Gouverneur behoort te worden overgelaten en dat die raming niet ten Departemente van den Minister behoort te worden gewijzigd.

Art. 147. Eenige leden verklaarden het zeer te betreuren, dat de bouw van een school voor bijzonder onderwijs te Jan Doret van artikel 66 naar dit artikel is overgebracht, waardoor de totstandkoming van deze school in het begrootingsjaar 1924 niet langer verzekerd is, al wordt deze daardoor niet bepaaldelijk uitgesloten.

Andere leden, die zich hierbij aansloten, stelden in dit verband de vraag, of het in de bedoeling der Regeering ligt, dat de eventueele tenuitvoerlegging van de werken, in artikel 147 genoemd, zal plaats hebben in de volgorde, waarin die werken in dat artikel voorkomen.

De overbrenging van de posten: Aanleg van nieuwe straten te Willemstad en ophooging van pleinen en straten aan het Waaigat, van artikel 123 der begrooting naar het onderhavige artikel werd eveneens zeer betreurd. Men wenschte er met nadruk op te wijzen, dat het hier tot het allernoodzakelijkste beperkte verbeteringen betreft, welke ook in het belang der hygiëne dringend noodzakelijk zijn.

Aldus vastgesteld den 6den Maart 1924.

SCHEURER, LOVINK, GERRITZEN, FEBER, ALBARDA.

Een petroleumbron in Nederland.

Voor het eerst is in Nederland aardolie aangeboord.

Dat is Zaterdagmiddag 23 Febr. gebeurd, op het terrein der rijksopsporing van delfstoffen van Corle, een half uur buiten Winterswijk in den Gelderschen Achterhoek, op de gronden van den heer Kruiselbrink.

Bij het ophalen der buizen waardoor de diamanten boor gaat, die in den grond boort bij het zoeken naar steenkool, werd Vrijdagmiddag 22 Febr. de aardolie zichtbaar aan de buizen.

Dit gaf den boormeester, den heer Harmsen, aanleiding telegrafisch Dr. TESCH, directeur van de rijksopsporing van delfstoffen, daarvan te verwittigen.

Intusschen werd het boorwerk voorloopig stopgezet.

De Rijksopsporingsdienst had een maand tevoren op 490 M. diepte boorkernen opgehaald, afkomstig uit de Dyas- of Permformatie, uit de laatste afdeeling derhalve van de oudheid in de geschiedenis onzer aarde.

In een deel van dat tijdvak verkreeg de zee weer een groote uitbreiding en werden lagen anhydriet en steenzout afgezet, benevens een z.g. bitumineuse of oliehoudende grondsoort.

Het boorgat is thans gesloten. Spoedig zal nu wel meer blijken omtrent den minderen of meerderen olierijkdom van de aangeboorde laag, waaruit de kostbare vloeistof tengevolge van de drukking, welke het gesteente ondervindt, naar het boorgat vloeit. Uit de zich daarin verzamelende hoeveelheid vallen straks meerdere gevolgtrekkingen en schattingen te maken omtrent den oliehoudende aard der aanliggende laag.

Gezien de hoeveelheid, welke Zaterdag 23 Febr. kon worden opgepompt is de mogelijkheid geenszins uitgesloten, dat men bij het boren de bovengrens heeft bereikt van een onderaardsch oliehoudend reservoir of een laag heeft aangeboord, welke onder invloed staat van zulk een min of meer nabijgelegen reservoir, waaruit dan deels in verband met den aard en de ligging van de betrokken aardlaag de vloeistof naar het boorgat is gesijpeld.

Zaterdagochtend verscheen Dr. TESCH met de heeren Dr. REYNHOLD, geoloog en HÖVIG, hoofddir. der Mijnbouwkundige Werken. Onder hun toezicht werd de aardolie opgepompt, circa 60 liter en Maandag nog 200 L. Zorgvuldig werd alles opgevangen en in bussen bewaard. Een gedeelte namen Dr. Tesch en de ingenieurs mede naar den Haag om daar de samenstelling der aardolie te laten onderzoeken. Van welken aard deze olie is, moet natuurlijk nog worden uitgemaakt.

Wel bleek reeds op het terrein dat de gevonden aardolie zeer brandbaar is. Zij bevat petroleum, benzine, machineolie en asphalt. Volgens verklaring van Dr. Tesch is deze vondst buitengemeen belangrijk voor de geheele streek. Hij verwachtte dat de exploitatie zeer loonend zal wezen en dat Winterswijk een groote toekomst tegemoet zal gaan. De aardolie werd aangetroffen op een diepte tusschen 500 en 700 meter.

De kleur is groenachtig. Zij lijkt op donkere machineolie. Reeds wees een voorloopig onderzoek uit, dat het soortelijk gewicht zeer hoog is.

Reeds was men een paar maanden bezig met proeven op de aanwezigheid van olie, maar men durfde het boorgat niet in gevaar brengen. Eerst wilde men het boorgat op vereischte diepte brengen, teneinde de zout- en kolenlagen te constateeren. Dat doel werd bereikt. Nu was men sinds eenigen tijd bezig het boorgat te dichten en tegelijk na te gaan of er aardolie aanwezig was. Donderdag werden de eerste sporen van olie bemerkt.

Onder leiding van Dr. Tesch is Zaterdagvoormiddag, 23 Febr. de eerste olie gewonnen. In afwachting van 't resultaat van 't onderzoek en van 't onderhoud van Dr. Tesch met minister Aalberse is het werk gesloten. Dr. Tesch had reeds lang het vermoeden dat in deze streek olie te vinden zou zijn. Hij heeft de plek voor dezen boortoren uitgezocht en 't punt bepaald ook met 't oog op 't zoeken naar aardolie.

Groot was dan ook zijn voldoening, toen hij de eerste aardolie uit 't boorgat zag komen en zich van den aard er van overtuigde.

Het is nog niet bekend op welke diepte de aardolie gevonden is, maar zeker dieper dan 500 M. De boortoren te Corle ligt een half uur fietsen van Winterswijk. De toegang tot den boortoren en tot het omliggende terrein is streng verboden.

—Geheel in overeenstemming met het bovenstaande heeft DR. P. TESCH aan de *N. R. Ct.* als zijn meening omtrent de vondst van aardolie in het boorgat te Corle bij Winsterswijk te kennen gegeven, dat daarmee perspectieven van zeer groote beteekenis en buitengewoon gewichtige gevolgen zijn geopend.

Tegenover een verslaggever van *„Tel."* liet dr. Tesch zich in denzelfden geest uit. „Natuurlijk" voegde hij er bij, „valt hierbij een zeker voorbehoud te maken, want zekerheid bestaat vanzelf niet. Doch ongetwijfeld staat het vast, dat we hier met een belangrijke gebeurtenis in ons land te doen hebben.

De vondst heeft van staatswege plaats gehad en het vindingsrecht komt dan ook den staat toe.

Het merkwaardige feit doet zich voor — en het geval is voor zoover dr. Tesch weet, enig op de wereld — dat uit één boorgat steenkool, steenzout en aardolie is verkregen. Bij het boren naar steenkool en steenzout werden aanwijzingen verkregen, dat er zich ook olie in den bodem bevond, aanwijzingen, welke de bodemlagen opleverden — van oliesporen boven den grond was geen sprake. Reeds waren de werkzaamheden voor de boring naar steenkool en steenzout nagenoeg beëindigd, toen alsnog positieve resultaten met aardoliewinning bereikt werden.

Aan den staat is thans de taak de bodemrijkdommen van Corle productief te maken: volgens de Mijn-wet komt den staat de eigendom toe van hetgeen zich in den bodem bevindt. Wat nu de naaste toekomst betreft, is het zaak — aldus dr. Tesch — noch voorbarige conclusies te trekken noch verwachtingen neer te drukken; men wachtte nuchter af wat de verdere onderzoekingen zullen opleveren! Zaterdag is het voor het eerst gelukt eenige honderden liters olie te winnen en het nadere onderzoek zal nog eenigen tijd vorderen. Van nieuwe boringen is voorloopig geen sprake en in zake de ontginning is de beslissing aan de Staten-Generaal.

Vrijheid of ....

„Door de eeuwen heen voert de menschheid een zwaren strijd voor ontvoogding, voor vrijheid.

En heeft ze eenmaal de gulden vrijheid in de hand, dan wordt ze verspild en verkwist, nadat zij 't omgezet in de gore pasmunt der bandeloosheid.

En alle groote streven om de vrijheid te benaderen werkt door, en is aan te wijzen, tot op dezen dag.

De Renaissance beteekende een stormloop naar de vrijheid. Kunst en natuur leerden elkander vinden in de vrije ontwikkeling der persoonlijkheid. Verheven kunstwerken zijn kristallen, te zamen geschoten in een van vrijheid verzadigde wereld. Maar ook de grilligste uitspattingen en uitwassen hebben haar het merg uitgezogen tot op dezen dag.

De Reformatie heeft de geesten verder ontboeid, door ze vrij te maken van het gezag eener uitwendige waarheid. Niemand stond tusschen God en mensch als het eigen geweten. Priester noch ban deerde den vrijen geest, noch belemmerde zijn groei. Maar het gevolg is een versnippering, welke het geestelijk leven uiteenkerfde, en afwijzing van alle gezag.

De Revolutie heeft den mensch maatschappelijk vrij gemaakt. Een ommekeer, politiek, sociaal, economisch. Vele krachten zijn losgekomen, vele heet-begeerde beginselen verwezenlijkt, — en toch is de wereld vol onderdrukking te eener, bandeloosheid te anderer zijde.

In alles is de menschheid vrij. Maar is ze gelukkig? bloeit ze? De vrijheid heeft haar oplossing gevonden in de ongebondenheid.

En onbevredigd ziet de moderne menschheid, doortrokken van vrijheid op elk levensterrein, uit naar een Gezag, dat allen bindt op één maatgang.

Of een Gezag dat aanvaard worden kan door de vrije instemming van het zelfstandig geweten.

„Alleen geloof doet ons hier de hoop bewaren."

Van wie denkt men dat dit artikeltje is?

We konden onze oogen haast niet gelooven, toen we dat precies zoo lazen in het.... liberale *Vaderland* van 17 December 1923.

Het liberalisme begint dus blijkbaar wat te leeren. Eindelijk, eindelijk......

In dat stukje worden nu eens aardig de puntjes op de i gezet. Hier en daar komt een eigenaardige zegswijs voor, waar wij het ietofwat anders zouden uitdrukken, maar het geheel is raak en gelijk aan datgene, wat de Katholieken sinds jaar en dag verkondigd hebben.

Het Gezag, dat de moderne menschheid zoekt en dat, „doortrokken van vrijheid op elk levensterrein, allen bindt op één maatgang". Het ligt — en daar alleen — in de Katholieke Kerk. Gezag en Vrijheid, maar.... zonder bandeloosheid.

zijn vaardige pen geprotesteerd in heilige verontwaardiging tegen dat al meer en meer systematisch gedemoraliseer van 't Curaçaosche volk, dat 'm zoo dierbaar is, tot wiens moreele en economische opheffing hij 't beste deel van ze'n leven heeft gegeven, onder offers zonder tal.

Maar ik ben, waarachtig, heelemaal afgedwaald, pardon, et revenons à nos moutons.

Dagvaarding werd voorgelezen, maar had net zoo goed achterwege kunnen blijven, want niemand, die er 'n syllabe van verstond.

't Zou heusch wel zoo practisch gezien zijn, als de rechterlijke macht bij zulke gelegenheden, 'n loudspeaker met toebehooren links van den president op tafel deponeerde en wel zoo goedkoop ook.

Onze bekende populaire practizijn SUTHERLAND, gehuld in toga, waarin hij al zoo menige victorie had bevochten, stelde aan getuige eenige vragen, en toen werd aan advocaat Mr. G. VAN DER VEEN ZEPPENFELDT 't woord gegeven.

't Was zijn eerste pleidooi waarmede hij voor de balie optrad, ze'n maidenspeech.

God's zegen kan niet uitblijven te rusten op 'n loopbaan, waarvan de eerste stap gezet is tot verdediging van ongerepte priestereer, en veroordeeling van al wat indruischt tegen goede zeden.

Heb met stijgend enthousiasme naar die keurig gestyleerde, onwrikbaar logische rede geluisterd, en moest mij bedwingen bij 't einde niet luide te applaudiseeren.

Wat zou mijn goede oude vriend, de vader van deez jeugdigen sympathieken advocaat, geglorieerd hebben, indien hij dit eerste pleidooi van ze'n zoon had mogen bijwonen. Voor hem, als *catholique avant tout*, zou dat een van de gelukkigste oogenblikken van ze'n leven geweest zijn.

Had meelij met den beklaagde.

Stond kaarsrecht, met armen over elkaar, voor zich heen te staren, moe, o, zoo moe, want er werd hem niet eens een stoel aangeboden.

En toen borrelde 't spontaan bij mij omhoog: Zoo gaat 't. Dat is nu de dank voor ze'n jarenlang staag werken en zwoegen voor 't welbegrepen belang van onze kolonie. Want maar weinigen zijn er, die weten, hoe warm steeds zijn gouden priesterhart geklopt heeft voor onze arme vaak verachte negerbevolking, en hoeveel, oneindig veel Curaçao op litterair, historisch en philologisch gebied, aan ze'n onvermoeide speurzin en werkkracht te danken heeft.

En zoo'n hoogstaand man, wordt God betere 't, aangeklaagd door 'n verdoold verdwaasd wezen, dat volgens verklaring van 'n niet-katholiek nog minder schaamtegevoel bezit dan onze beruchte Punda-sletten.

Uit getuigenverhoor op 26 Mrt. l.l., bleek me, dat ook Mr. L. O. LAMPE'S naam in dat zaakje genoemd werd.

Ik ken dien Mr. Lampe, al ik ken 'm niet.

We hebben samen 'n tijdje heel dicht bij mekaar gewoond, op 't St. Martijnsche Philipsburg, maar nooit hebben we mekaar gefrequenteerd. Of dat nu van zijn, of van mijn kant kwam, weet ik heusch niet meer, achteraf ben ik er dankbaar voor, nu hij zich ontpopt heeft te zijn, 'n...., ja, vul liever zelf dien naam maar in, want er liggen tegenwoordig bijna overal voetangels en klemmen.

Weet heelemaal niet, en 't kan me ook weinig schelen, of die Mr. Lampe wel 's domme zetten in ze'n leven verkocht heeft, maar dit staat vast, al; 'n Rotterdamsche heipaal boven water, dat hij met 't aan 't rollen brengen van dit zaakje, 'n reuze-dommiteit heeft begaan.

Dat valt niet goed te praten.

Nu snap ik drommels goed, dat voor die dappere kring, die bewuste campagne tegen de Amigoe begon, de heer Lampe de kastanjes uit het vuur mag halen, maar zij bleven achter de coulissen en trokken aan de touwtjes.

En vereerd als ie was.

Hij zou dat zaakje wel 's eventjes opknappen.

Helaas, juist in 't zenith van ze'n glorie, in 't hartje van die sensatie verwekkende rechtzitting, weerklonk opeens 'n onheilspellend krak, krak, en de paladijn van dat juffie Franciscus zakte door ze'n stoel, tot groote, nauw' bedwongen hilariteit van geheel de zaal.

't Verwondert me eigenlijk, dat die onverlaat niet stante pede gedagvaard is, die 't heeft durven bestaan zulk 'n wankele vierpooter aan zulk 'n gewichtig man te offreeren.

Er bestaat 'n beroemd Fransch gezegde van J. DE MAISTRE dat luidt: „*Qui mange du Pape, en meurt.*"

Dat verstaat u wel.

Op die krak, krak, boem! doel ik niet, ik ben geen bijgeloovige West-Indiër.

Maar wel is hier de plaats eventjes te releveeren de opinie daaromtrent van 'n niet katholiek hoogbejaard Vrijmetselaar. Weet u, wat ie o. a. ze'n jongens voor levenswijsheid mee gaf, als ze voor hun eigen bo'tram moesten gaan zorgen?

„Jongen, al ben je niet Roomsch, ageer nooit tegen de priesters, want geloof me, meermalen heeft je oude vader 't in zijn lang leven ondervonden, nooit blijft in zulk geval de straf uit."

En die oude heer sprak waarheid.

Want zoo waar als er 'n God in den hemel is, aan wien we allen eenmaal rekenschap zullen moeten geven van onze daden, zoo waar is 't, dat zij die een hoogstaand priester aldus behandeld hebben, *allen* vroeg of laat onverbiddelijk zeker hun rechtvaardige straf zullen thuis krijgen.

En daar kunnen die heeren me hoonend om uitlachen, best, maar vergeet niet: „*Gods molen maalt langzaam, maar fijn*," en eenmaal zult ge moeten bekennen, als 't uur van vergelding geslagen is, Jan Paul heeft toch wel gelijk gehad.

Heb deez' copie, vandaag Dinsdag 1 April, dus voor de rechterlijke uitspraak mij bekend was, naar de stad gezonden.

Ben voor mij zeker, dat morgen Amigoe-redacteur vrij uit zal gaan.

Zoo niet?

Wel, qu'y faire? Souffrir et se taire, er zit niets anders op.

Maar dan blijft 't niettemin mijn heilige overtuiging, dat waar zulke excessen op moreel gebied door de wet worden getolereerd, die wet dringend behoefte heeft om herzien te worden.

Neen, dan leve Columbia.

JAN PAUL.

San Willibrordo.

1 April. 1924.

Ingezonden.

Aan de Redactie van de Amigoe di Curaçao.

Willemstad Maart 31, 1924.

GEACHTE HEER:

In het redactioneel stuk, voorkomende in Uw blad van Zaterdag den 29sten Maart d. j. onder den titel van „**EEN AANKLACHT**" brengt U mij bij het publiek in verdenking, als *degene*, die de danseres NORKA ROUSKAYA zou hebben bewogen om tegen de *Amigoe* een aanklacht te doen, naar aanleiding van het stuk, dat onder den titel van „*Pervers en Obsceen*" in hetzelfde blad van den 16n Februari l. l. was verschenen.

Als eerlijke journalist had U zich moeten onthouden van dergelijke onridderlijke verdachtmaking, want noch uit de verklaring van den getuige A. Pellicer noch uit hetgeen verder ter terechtzitting is verklaard, had U zoo een conclusie kunnen trekken. De getuige Pellicer heeft eenvoudig verklaard, dat genoemde danseres hem had gevraagd waar zij mij zou kunnen vinden; dat getuige haar bij mij had gebracht en dat nadat, zij mij had gesproken, ik getuige had gevraagd om haar naar het parket te brengen. Dit is wat de getuige ongeveer textueel heeft verklaard en moeilijk zou men daardoor tot de gevolgtrekking kunnen komen, dat ik *degene* ben geweest, die Norka Rouskaya zou hebben bewogen een aanklacht tegen de Amigoe te doen.

Maar, ik neem aan dat de Amigoe zich dezen keer alweer heeft vergist en ik zou het de moeite niet waard hebben geoordeeld daar tegen op te komen, ware het niet, dat het prestige van praktizijn thans van mij eischt, om in het publiek uwe bewering tegen te spreken. Als man van eer verklaar ik daarom, dat ik *niet* de persoon ben die Norka Rouskaya zou hebben bewogen om tegen wien ook een aanklacht te doen, aangezien zoo eene handeling ver beneden mijne waardigheid als praktizijn zoude zijn. Als praktizijn heeft N. R. mijne diensten daartoe aangezocht, nadat zij van tevoren door derden in kennis was gesteld met den beleedigenden inhoud van het stuk „*Pervers en Obsceen*", en of de zaak tegen den schrijver van het bedoelde stuk òf wel tegen de redactie òf den uitgever òf den drukker van de „*Amigoe di Curacao*" ging, daar kwam voor het aanvaarden van het mandaat weinig op aan. In de uitoefening van het beroep van praktizijn zou ik elke zaak aannemen, die ik in gemoede van oordeel ben *rechtvaardig* te zijn. Ten slotte verzoek ik U op de opname van dezen brief in Uw blad.

Hoogachtend,

L. O. LAMPE. Praktizijn.

Naschrift der Redactie.

„Als eerlijk journalist" maken wij geen bezwaar dit ingezonden stuk, ondanks zijn onhoffelijken toon, in ons blad op te nemen.

Waar de Heer L. O. LAMPE ons echter „onridderlijke verdachtmaking" verwijt, en ons beticht een lichtvaardige conclusie te trekken uit de verklaring van den getuige A. Pellicer, zal de schrijver ons wel willen veroorloven ons op dit punt te rechtvaardigen.

In ons artikel: *Een aanklacht* van de vorige week schreven wij: „*Uit de aanklacht bleek, dat Norka R.... reeds uit Curaçao door brieven bewerkt was*"....

Dit konden wij met een gerust geweten verklaren, omdat in het officieele document der „*aanklacht*", dat ons op het parket werd voorgelegd, Norka R. verklaarde, dat zij, *in Maracaibo zijnde*, uit Curaçao een brief ontving, waarin haar werd medegedeeld, dat zij in een plaatselijk blad „*voor alles wat leelijk was*" werd uitgemaakt.

Bij het getuigenverhoor op Woensdag 26 Maart, hebben wij den getuige A. Pellicer duidelijk hooren verklaren, dat: „*Norka R. a munstra mi un papel, escribí coe potelod*, DI *Señor Lampe*" (dat Norka R. mij heeft getoond een papier, met potlood beschreven, *van* den Heer Lampe.) Zóó heeft het ook de Heer J. SUTHERLAND, practizijn, het verstaan en meerdere andere personen ter terechtzitting aanwezig.

Wat lag dus méér voor de hand dan dat wij die twee verklaringen met elkander in verband brachten? Dus dat de Heer Lampe van uit Curaçao reeds Norka had *ingelicht* (nl. omtrent den inhoud van het art. in den *Amigoe*), dus bewerkt had.

Een andere beteekenis hebben die woorden niet.

Nu wil de Heer Lampe er wel een andere beteekenis aan geven door te beweren, als zou de *Amigoe* den Heer Lampe bij het publiek in verdenking hebben gebracht „als degenen, die de danseres N. R. zou hebben *bewogen* om tegen de *Amigoe* een **aanklacht** *te doen*", maar dat hebben wij *niet* beweerd. Wij zeiden in ons artikel „*Een Aanklacht*" in de Amigoe: „De Spaansche vertaling van dit artikel was reeds onder handen genomen om aan Norka BIJ HAAR TERUGKOMST *uit Maracaibo* te worden voorgelegd en haar tot een gerechtelijke aanklacht te bewegen."

Om haar dus tot die aanklacht te bewegen zou dus eerst *haar terugkomst uit Maracaibo* worden afgewacht.

Wie haar hier in C. tot die aanklacht heeft bewogen of haar die Spaansche vertaling heeft vóórgelegd, daarover hebben wij ons niet uitgelaten.

Best mogelijk, dat de Heer L. ook ontkent, dat hij persoonlijk Norka, in Maracaibo zijnde, niet schriftelijk heeft ingelicht, omtrent hetgeen Am. di C. over haar geschreven had. Doch de Heer L. zal toch wel moeten toegeven, dat uit die bewijzen bovengenoemd, 1o. de woorden van de aanklacht, 2o. de verklaring van P., zooals wij die verstaan hebben, voor ons alle reden bestond de conclusie te trekken dat hij (L.) Norka had ingelicht.

Lichtvaardig was die conclusie in geenen deele.

Al het andere, wat de Heer L. in bovenstaand stuk zegt en beweert laten wij voor *zijn* rekening.

Wij laten aan de publieke opinie over te oordeelen, wie in deze zaak de meest nobele en rechtvaardige partij gediend heeft.

Berichten uit de Kolonie.

Norka contra „Amigoe di Curaçao."

Allereerst dienen we nog een verzuim te herstellen in ons verslag van de terechtzitting der vorige week.

Wij vermeldden toen: „Het kostte nog al eenige moeite uit de verklaringen van den eersten getuige (Pellicer) eeniger mate vast te stellen, dat Delia Franciscus en Norka Rouskaya een en dezelfde persoon was."

Wij verzuimden daarbij het actief optreden van onzen mede-verdediger, den Heer G. SUTHERLAND, te vermelden, die dezen getuige verschillende vragen stelde, ten gevolge waarvan o.a. de verklaring van dezen getuige volgde: „*Norka a moenstra mi un papel, escribí coe potelod, di Señor Lampe.*")

(Norka toonde mij een papier, met potlood geschreven, van den Heer Lampe.)

Deze week Woensdag 2 April had de uitspraak van het vonnis door den Kantonrechter MR. POLVLIET plaats.

Het luidde: *50 gulden boete of 20 dagen hechtenis.*

Wij onthouden ons van verdere beschouwing omtrent deze rechtelijke uitspraak.

Voor het eerst.

Woensdagmorgen kwam hier voor het eerst een JAPANSCHE stoomboot de *Venice Maru*, komende van New Castle, kapt. KANEKO. De geheele bemanning van den kapitein tot den laatsten matroos, bestaat uit Japaneezen. Het is een vrachtboot van ongeveer 6.600 ton. De boot kwam hier om stookolie te bunkeren en is Donderdagmorgen weer vertrokken met bestemming naar Japan, via Colon en San Francisco.

Goede Reis.

Dinsdag is de Heer S. M. L. MADURO, lid van de Koloniale Raad met de Spaansche boot *Manuel Arnus* naar Europa vertrokken.

Zoo is en blijft onze K. R. onvoltallig.

Met verlof.

Behalve de Gouverneur van Curaçao, zal ook BARON VAN HEEMSTRA, Gouverneur van Suriname, voor een korten tijd de kolonie verlaten.

Baron v. Heemstra zal na afhandeling van de Koloniale begroting door de Staten, dus denkelijk einde Mei, naar Holland vertrekken, doch zijn verlof zal waarschijnlijk niet langer dan twee maanden duren.

Naar men zegt, zou dit verlof reeds bij zijn benoeming tot Gouverneur door Baron v. H. bedongen zijn.

Naar men weet zal Gouverneur Brantjes eerst in Augustus met verlof gaan.

Ontvangen.

Van den Heer Romualdo Vidal eenige reclameplaatjes en monsters van medicamenten: *Iodex, Laxol, Calomex.*

Congregatie der Fraters te Tilburg.

De Congregatie der Eerw. Fraters van O. L. Vr. Moeder van Barmhartigheid te Tilburg telde op 31 December 1923 in Nederland, België en West- en Oost-Indië 34 huizen met 752 leden.

In de verschillende scholen, instituten, enz. ontvingen 16.962 leerlingen hun opleiding.

Oud-Indische-Militairen.

Sedert de laatste verantwoording is er ten bate van de Oud-Indische-Militairen nog ingekomen:

van N. N. van de O. G. 5.—fl

zoodat in de maand Maart, totaal 191 fl. kon worden overgemaakt.

In verband met het a. s. vertrek van Majoor van Roggen zullen kleine en groote gaven gaarne in ontvangst worden genomen en verantwoord door Luitenant P. H. LANDZAAT, *Fort Amsterdam 10.*

Mr. M. J. C. M. Kolkman. ✠

Den 18n. Februari overleed te 's Gravenhage Mr. Kolkman, sedert 40 jaar 2e Kamerlid en oud-Minister van Financien.

Alle bladen hebben den overledene om strijd gehuldigd.

In een driestar, gewijd aan het overlijden van Mr. M. J. C. M. Kolkman, zegt DE STANDAARD, dat zijn beteekenis vooral uitkomt in zijn karakter.

Het Anti-Revolutionair-hoofdorgaan schrijft dan:

Hij was een ijverig en bekwaam Kamerlid, maar die zijn er meer.

Hij was een goed Minister. Die zijn iets zeldzamer, maar er zijn er zoo toch meer.

Hij was een man van overtuiging. Een man, die stond voor zijn inzicht en die zich door kleine overwegingen niet van zijn stuk liet brengen. Men had hem te nemen, zooals hij was.

En dan was hij allereerst geestverwant van Schaepman, met wien hij door banden van vriendschap verbonden was en wiens politieke gedragslijn zijn onverdeelde instemming had. Dat zegt eigenlijk genoeg. Daarmee is zijn politiek standpunt aangegeven, maar ook de wijze waarop het werd ingenomen en gehandhaafd.

Cordialiteit tegenover verbonden groepen, met zuivere handhaving van het eigen, Roomsche beginsel. Standvastighed en trouw in den politieken kamp.

Chevalier sans peur et sans reproche!

Een figuur, die met weemoed doet terugverlangen naar den tijd van vóór de evenredige vertegenwoordiging.

Een vroom man ook.

Een Roomsche, die voor ons nog wat anders was dan een politieke bondgenoot; een, bij wien men de geestelijke verwantschap ook persoonlijk aanvoelde.

Een geloovig zoon zijner Kerk; een door en door karakteristiek Nederlander.

Zijn laatste levensjaren gingen voorbij onder druk. De eigen gezondheid was afnemende en het verlies zijner trouwe gade drukte den geest. Maar de lijn van zijn leven bleef dezelfde tot aan het einde.

Er ging een man van ons heen.

Dien ook het Anti-revolutionaire volk van Nederland in dankbare gedachtenis houdt.

Examens.

In de tweede helft van *Mei* a. s. zal er gelegenheid gegeven worden op Curaçao, evenals in Nederland, Nederlandsch-Indië en Suriname, de EXAMENS VOOR DE PRAKTYK vanwege de *Vereeniging van Leeraren in het Boekhouden* te Amsterdam en van wege de bij haar aangesloten *Vereeniging van Leeraren in Talen en Handelscorrespondentie* af te leggen. Blijkens een bekendmaking in de Curaçaosche Courant moeten zij, die zich aan een der examens voor Boekhouden, Nederlandsche, Engelsche, Spaansche, Fransche, of Duitsche Handelscorrespondentie willen onderwerpen, zich reeds vóór of op 9 *April* a. s. bij den Inspecteur van het Onderwijs aanmelden, die alle nadere inlichtingen geeft.

Naar wij vernemen is de vroege aanmelding noodzakelijk om de kosten voor de deelnemers zoo gering mogelijk te maken. De examenopgaven worden namelijk uit Nederland opgezonden en hier op den dag van het examen in tegenwoordigheid van de candidaten geopend. In alle deelen van het Rijk worden op denzelfden dag gelijke opgaven ter bewerking gegeven, terwijl een commissie in Nederland het gemaakte werk beoordeelt en de diploma's uitreikt.

In Suriname zijn reeds verschillende diploma's behaald.

Wij hopen, dat Curaçao spoedig volgen zal.

De Vrijheidsbond.

De kommissie uit den Vrijheidsbond, ingesteld naar aanleiding van de op de laatste algemeene vergadering aan de orde gestelde voorstellen van eenige leden der Haagsche afdeeling van den Vrijheidsbond en andere voorstellen in zake wijzigingen van de statuten en reglementen, heeft haar rapport uitgebracht.

De kommissie kon zich met algemeene stemmen vereenigen met de verandering van den naam van den Vrijheidsbond in „Liberale Staatspartij."

Men ontveinsde zich geenszins, dat het veranderen van naam eenig bezwaar zou opleveren, in het bijzonder, dat de tegenstanders der partij hieraan een verkeerde uitlegging zouden geven. Men meende echter hiervoor niet bevreesd te moeten zijn.

Wij waren, aldus wordt in het rapport gezegd, liberalen, toen wij den Vrijheidsbond oprichtten en wij zijn het nog. Ons voortaan aldus noemende, stellen we hiermede op ons schip de juiste vlag, die, om welke reden dan ook, in 1921 daarop niet werd geheschen. Hierdoor zal een zuiverder toestand worden geschapen.

Een minderheid was echter van oordeel, dat, als de overgangs-maatregel, de oude titel "De Vrijheidsbond" moet worden behouden.

Eenstemmighid bleek voorts te bestaan omtrent hetgeen het essentieele karakter is van het liberaal politiek beginsel. Algemeen werd voorts ingezien, dat hetgeen overeenkomstig dit beginsel, als toekomstig doel moet worden nagestreefd, in hoofdlijnen kan en behoort te worden aangegeven, doch de gedetailleerde uitwerking van de beginselen niet kan worden vastgelegd in een der voor geruimen tijd bestemd beginselen-program. Dit behoort te geschieden in een voor elke verkiezing vast te stellen urgentie-program.

Het hoofdbestuur acht aan een wijziging van den naam thans groote nadeelen verbonden. De naam „Vrijheidsbond" is nu ingeburgerd en heeft overal bekendheid gekregen. Wanneer eenige jaren na de oprichting de naam wederom werd veranderd, zou dit den indruk van onvastheid en weifelmoedigheid kunnen maken. Het hoofdbestuur ontraadt daarom ernstig de aanvaarding van de naams-verandering. Het meent echter aan de gedachte der commissie uiting te kunnen geven door voor te stellen, artikel 1 aldus te lezen: „De Vrijheidsbond, de Liberale Staatspartij in Nederland, stelt zich ten doel de toepassing te bevorderen van de vrijzinnige beginselen in de Staatkunde." (*Handelsblad*)

Benoeming.

De Zeer Eerw. Pater M. KÖSTERS, kapelaan der St. Annakerk alhier, is benoemd tot pastoor van de St. Bernardus-parochie, Kralendijk-Bonaire.

Bekendmaking.

De verkoop van Jumeelen en van Gouden en Zilveren voorwerper, ter Spaar en Beleenbank van Curaçao beleerd van den **5 Mei** af tot en met **31 December 1922**, onder **No. 3608 D** tot en met **No. 5237 E**, zal plaats hebben op Donderdag den 10en April a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 5 April 1924.

De Voorzitter

10 H. J. Cohen Henriquez

Marktberichten.

Stand van de prijzen van de Curaçaosche exportartikelen op markt te New-York tusschen 21 Febr en 7 Maart:

DIVIDIVI: De vraag is beperkt en de koopers zijn niet beschroomd om aanbiedingen te doen. Enkele koopen werden gesloten tegen 37.50 dls per ton en tegen dezen prijs kunnen meer partijen geplaatst worden.

GEITENVELLEN. Geen verandering. Prijzen normaal 21 tot 24 cts.

ALOE. Deze week werden van den voorraad, te New York aanwezig, ongeveer 1200 kisten verkocht tegen 9 cts per pond. Er zijn te N. Y. nog onveer 1500 kisten onverkocht in de deposito's. Enkele partijen konden tegen 9¼ cts verkocht woreen.

De toestand van het artikel op de markt is niet hoopvol. De voorraden in depôt te N, Y. zijn belangrijk. Bovendien is het bekend, dat door de planters van aloë groote partijen worden achtergehouden.

Voeg hierbij, dat de vraag naar het artikel zeer beperkt is en dat binnen eenige weken kan verwacht worden, dat de nieuwe oogst in den vorm van aanbiedingen en consignaties zijn invloed laten gelden op de markt, dan ligt het voor de hand, dat de tegenwoordige prijs van 9 en 9¼ cts moeielijk zal gehandhaafd kunnen worden.

Officieele Berichten.

Aan den agent van politie 1ste klasse L. H. Engelen is wegens tien jaren onafgebroken dienst een jaar verlof verleend.

Aan Mevr. S. C. de Jongh-Rigaud, onderwijzeres aan de voorbereidende klassen van de Wilhelminaschool alhier, is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

Aan den agent van politie 2e klasse op Bonaire W. H. Muller is tot herstel van gezondheid drie weken verlof verleend.

Tot leden van de commissie voor de voorbereiding en de leiding van het volksfeest op den verjaardag van Hare Majesteit de Koningin dit jaar zijn benoemd de heeren J. R. Arends, M. Bartels Daal, G. Hellmund, A. C. Henriquez, A. J. C. Henriquez, A. van Hoboken, P. A. de Pijper, H. J. Vooren en C. A. Yrausquin.

Door overhaast vertrek wegens ziekte per S. S. Venezuela is de familie

Van Roggen-van Andel

niet in staat afscheidsbezoeken te maken en roept daarom langs dezen weg aan alle vrienden en bekenden een hartelijk vaarwel toe.

BUITENLAND.

Poincaré herleeft.

Telegrammen deze week gepubliceerd, melden, dat POINCARÉ, de afgetreden Minister-president van Frankijk, door Millerrand, met de vorming van een nieuw ministerie werd belast en daarin geslaagd is.

De uitkomst is dus geheel anders geweest, dan de berichten van de vorige week deden verwachten.

De Fransche politiek zal in hoofdlijnen dus wel weer in dezelfde richting worden voortgezet.

Wat Ford waard is.

Volgens een berekening, door Wallstreet gemaakt op grond van de marktwaarde van de autofabriek en de andere ondernemingen van Henry Ford, vertegenwoordigt Ford een waarde van £ 170.000,000 (tegen vijf dollar per pond.) De heer Ford wordt elken dag ongeveer £ 80.000 rijker of in ronde cijfers f 30.000.000 per jaar. Hij is thans 61 jaar en lichamelijk en geestelijk gezond. Financieele deskundigen berekenen, dat hij over 10 jaar, voortgaande gelijk hij gedaan heeft, de bezitter zal zijn van het kolossale vermogen van £ 600.000.000 met een dagelijksch inkomen van £ 200.000.

De grondslag van Ford's fortuin werd gemaakt door de vervaardiging van goedkoope automobielen, thans is hij eigenaar van spoorwegen, kolenmijnen, ijzergroeven katoenvelden, houtaankappingen, glas- en staalovens, lederfabrieken en andere industrieën, al welke producten worden gebezigd voor de vervaardiging van zijn auto's. Het heet (naar de correspondent van de *„Morning Post"* te Washington meldt,) dat de heer Ford zijn auto's tegen den kostprijs zou kunnen verkoopen: hij maakt in werkelijkheid echter ongeveer £ 14 winst en maakt bovendien nog enorme winst door aan zichzelf tegen een behoorlijke marktprijs de producten van zijn andere ondernemingen te verkoopen.

Hij heeft geen stokpaardjes, en zijn persoonlijke uitgaven zijn onbeduidend, vergeleken met zijn inkomen. In tegenstelling met Carnegie, Rockefeller en andere groote Amerikaansche millionairs heeft hij geen schenkingen gedaan aan groote filanthropische of opvoedkundige instellingen en is hij geen kunstbeschermer. Zijn *„Vredesschip"* is de eenige zaak, waaraan zijn naam verbonden is.

Het congres stelt belang in den heer Ford om twee redenen: de eene is, dat het feit, dat zulk een reusachtig vermogen in handen van een enkeling is, een bedreiging kan vormen en de tweede, dat in verhouding tot zijn fortuin de heer Ford vermoedelijk een lager inkomstenbelasting betaalt dan velen met slechts een fractie van zijn vermogen.

Door zijn winst in zijn bedrijf te steken hoeft hij niet van zijn individueel inkomen te betalen.

Hoe men een straat oversteekt.

Te Parijs schijnt evenals in andere steden en landen de voetganger ook al vogelvrij te zijn geworden. Daarover schrijft de corr. van de *Telegraaf:*

Onze voorvaderen schreven handboeken over „Hoe bereik ik de Noordpool en kom dan nooit meer terug" en als vroeger een veel-belovend en veel-uitgevend jongmensch naar Indië ging, nagestaard door zijn opgeluchte familie, had hij in zijn zak het „Handboek voor den vroolijken Koloniaal of hoe kom ik in Indië en keer ik als directeur der Soekasolische olievelden terug." De tijden zijn veranderd. Als tegenwoordig een mannelijk familie-lid des levens zat is, neemt hij 's morgens op den drempel van zijn étage-woning, afscheid van zijn dierbaren, werpt een laatsten blik, smartelijken blik om zich heen, begeeft zich naar het naastbijzijnde kruispunt en haalt uit zijn binnenzak het laatste werk van den Parijschen politie-prefect, getiteld: „Handboek voor den voetganger of hoe bereik den overkant". Hij slaat hoofdstuk I op en leest dat er verschillende wijzen zijn om den overkant eener drukke Parijsche staat te bereiken. Men kan hem oversteken en niet oversteken. De laatste wijze is de minst gevaarlijke. Doe alles, wat je te doen hebt, aan dezen kant van de straat. Je kunt ook wachten tot 's nachts na tweeën. Dan kun je oversteken. Wil je met alle geweld naar den overkant, bedenk dan, zegt de wijsgeerige prefect, dat dit gewoonlijk tevens de overkant van het leven beteekent. Tien tegen één dat je er niet heelhuids afkomt. Er zijn menschen, die probeeren de straat over te steken op handen en voeten of op hun buik, met op hun rug een autobus, twee in elkaar gereden taxies en het voorbalkon van een tramwagen. Deze methode is weinig aanbevelenswaard, omdat ze het verkeer stremt en de chauffeurs zenuwachtig maakt. Een zeer goede methode is die van vele oude dames, die net doen als een hond, die voor de eerste maal te water gaat: twee passen vooruit en drie terug. Zij is probaat, want zij heeft ten gevolge dat de chauffeurs een onverwachte zwenking maken, het trottoir op- en een winkel binnen rijden. Gebruik makend van de consternatie, kan de oude dame daarna op haar gemak den overkant bereiken.

Je kunt ook al je moed bijeen rapen, je oogen dicht doen en recht de straat oversteken. Soms lukt het, vooral als het hospitaal aan den anderen kant is.

Moed en bedachtzaamheid zijn twee groote eigenschappen in den voetganger, zegt de prefect, en verlies vooral je hoofd niet, want het kan je dit lichaamsdeel of eenige ribben of je beenen of alles tegelijk kosten als twee autobussen, vier en twintig taxies, elf ijzeren wagens, drie trams, een half dozijn handkarren en zeven vrachtwagens op je aanstormen. Kies den wagen uit, die de dikste banden heeft. Je lijden zal dan het minst smartelijk zijn.

Na dit „Handboek voor den voetganger" zal het niet lang duren of wij zullen hebben „Cursussen voor den voetganger", waarin den ongelukkigen in drie jaren tijds het oversteken eener straat zal geleerd worden en ten overstaan van een commissie, bestaande uit taxi- en autobus-chauffeurs, eind-examen in 't oversteken krijgen, met in de kranten dit bericht:

„Parijs. Geslaagd voor het voetgangersexamen: 1 candidaat (*cum laude* — een niet ernstige hoofdwond). Afgewezen 13, van wie 7 doodelijk en 6 zwaar gewond".....